

Gods plan met de schepping

door: Hugo Bouter

‘En God zag alles wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed’

Genesis 1:31

De mens en zijn vrouw

Genesis 1 en 2 zijn geen tegenstrijdige scheppingsverhalen, maar ze vullen elkaar aan. Genesis 1 beschrijft hoe de schepping werd voorbereid voor de mens, die ten slotte als het hoofd en de kroon van Gods schepping op het toneel verscheen. Genesis 2 neemt de schepping van de mens als uitgangspunt voor een nadere beschrijving van de verschillende *relaties* waarin hij was geplaatst:

- (1) de betrekking van de mens tot de Schepper;
- (2) de relatie met de hem omringende schepping;
- (3) de relatie met de schepselen waarover hij moest regeren;
- (4) zijn verhouding tot de vrouw die hem in dit alles terzijde werd gesteld.

De naam Adam is verwant met het woord ‘(rode) aarde’ (adamah), want de mens werd geformeerd van stof uit de aardbodem. Eva kreeg haar naam pas na de zondeval; vóór de val noemde Adam haar Manninne (Isjah), omdat zij was genomen uit de man (Isj) (2:23; 3:20). Zij was zowel de *partner* die bij Adam paste, alsook de *moeder* van het menselijk geslacht, de ‘moeder van alle levenden’ (Eva betekent: ‘levende’ of ‘levenwekster’). De schepping van de mens vond als laatste handeling van God plaats op de zesde dag, dus nadat heel het domein waarover hij moest heersen in gereedheid was gebracht.

Twee reeksen van drie dagen

De zes dagen vallen uiteen in twee reeksen van drie dagen, die een onderlinge parallel vertonen:

- (1) Op de eerste dag werd het licht tevoorschijn geroepen, op de vierde dag kregen de lichtdragers hun ‘aanstelling’.

- (2) Op de tweede dag maakte het uitspansel (of: firmament) scheiding tussen de wateren onder en boven de hemelkoepel, op de vijfde dag wemelden de wateren van levende wezens en vloog het gevogelte langs het uitspansel.
- (3) Op de derde dag werd het droge, de aarde, voorbereid, terwijl op de zesde dag de aardebewoners werden geschapen.

Het eerste drietal dagen heeft dus betrekking op de verschillende domeinen of sferen van de schepping (hemel, zee en aarde), terwijl het tweede drietal dagen zich bezighoudt met de *bewoners* of *regeerders* in deze domeinen.

Adam en Christus, en de nieuwe schepping

De mens, die naar Gods beeld en gelijkenis was geschapen, ontving universele heerschappij. Adam moest optreden als Gods *vertegenwoordiger* op aarde, als ‘onderkoning’ over al de werken van Gods handen (Ps. 8:7). In Christus, de laatste Adam, zal dit plan van God uiteindelijk worden vervuld (1 Kor. 15:27; Ef. 1:22; Hebr. 2:6-8). Zoals God in Genesis 1 toewerkte naar de schepping van de mens als het hoofd over al de werken van Zijn handen, zo werkt Hij sinds de val van de *eerste* mens toe naar het moment waarop alle dingen zullen worden onderworpen aan de *tweede* Mens, de Heer uit de hemel (Joh. 5:17). Het resultaat van Gods werk is de rust van de zevende dag, de *sabbat*: een voorafschaduwing van de rust van het Vrederijk dat zal overgaan in de eeuwige toestand, waarin God zal zijn alles in allen (1 Kor. 15:25-28; Hebr. 4:9-10).

Daarom wijst de eerste schepping heen naar Gods *nieuwe* schepping, waarvan de gelovigen nu de eerste vruchten zijn (2 Kor. 5:17; Ef. 2:10; Kol. 3:10; Jak. 1:18; 2 Petr. 3:13; Openb. 21:1-7). Er valt ook een lijn te trekken van de voltooiing van de eerste schepping

naar de totstandbrenging van de nieuwe schepping, maar die lijn loopt *via Golgota* waar de Heiland heeft uitgeroepen: ‘Het is volbracht’ (Gen. 2:1-3; Joh. 19:28-30; Openb. 21:6). Zijn *volbrachte* werk is de grondslag van de nieuwe schepping en van de verzoening van alle dingen, hetzij de dingen op de aarde, hetzij de dingen in de hemelen (Kol. 1:19-20).

Naast het woord ‘voltooien’ of ‘volbrengen’ vinden we in het scheppingsverhaal ook de woorden ‘maken’, ‘formeren’ en ‘scheppen’. Het woord *scheppen* wordt alleen gebruikt voor het oorspronkelijke begin van hemel en aarde, voor de creatie van het bezielde leven, en met name voor de schepping van de mens (1:1,21,27). De woorden *maken* en *formeren* wijzen op het vormgeven van reeds aanwezige materie. De oorspronkelijke schepping van de materie *uit het niets* ligt besloten in Genesis 1:1 (zie in dit verband ook Ps. 33:6,9; Rom. 4:17b; Hebr. 11:3; 2 Petr. 3:5).

Verder is er overeenkomst tussen het begin van Genesis 1:1 en dat van Johannes 1:1-2, maar er zijn ook verschillen. Het begin waar Johannes op doelt, gaat terug tot wat men wel noemt de ‘stille eeuwigheid’. Hier worden wij verplaatst naar dat wat in het begin bij God was. Genesis 1:1 markeert echter het begin van tijd en materie. Hier zien wij de werkzaamheid van het eeuwige Woord bij de aanvang van ruimte en tijd, want *dóór* Hem zijn alle dingen geworden (Joh. 1:3).

Zoals de eerste schepping tot stand kwam door de werking van Woord én Geest, zo is dat ook het geval met de herschepping. God schiep en formeerde door middel van het Woord (vgl. het telkens herhaalde ‘En God zei’ in Gen. 1), maar ook door de Geest (vgl. Gen. 1:2; Ps. 104:30). Dit werk vindt zijn tegenhanger in de *nieuwe* schepping, want de *nieuwe* geboorte vindt plaats door de reinigende en levenwekkende kracht van Gods Woord en Geest (Joh. 3:5; 13:10; 15:3; Jak. 1:18; 1 Petr. 1:23). God is met ons bezig vanaf het moment dat Hij met het licht van het evangelie schijnt in de duisternis van ons bestaan (2 Kor. 4:4,6). Gods bedoeling is dat wij geestelijk *groeien* en aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig worden gemaakt. Dat is het ‘vormingswerk’ van de *nieuwe* schepping (Rom. 8:29; 2 Kor. 3:18). Zo handelt God met het volk dat Hij heeft geformeerd, opdat het Zijn lof zou verkondigen (vgl. Jes. 43:7,21). Zo maakt God ons tot *beelddragers* van Zijn Zoon, de laatste Adam, opdat *Hij* in alle dingen de eerste plaats zou innemen (1 Kor. 11:7; 15:48-49; Ef. 4:24; Kol. 1:18; 3:10).

De verborgenheid van Christus en de Gemeente

Adam werd na de zondeval het *hoofd* van het menselijk geslacht, dat echter het beeld en de gelijkenis van een in de zonde gevallen stamvader vertoonde (Gen. 5:1,3). Als hoofd van de mensenfamilie vormde Adam een

type van Christus, die na Zijn opstanding uit de doden het Hoofd van een nieuw mensengeslacht is geworden. ‘Adam is een voorbeeld van Hem die zou komen’, zegt Paulus in Romeinen 5:14. Maar in allerlei opzichten vormde Adam ook het *tegenbeeld* van Christus, zoals blijkt uit de geweldige contrasten die de apostel opsomt in Romeinen 5:12-21. Adam bracht de *zonde* in de wereld, en bijgevolg de *dood* en de *veroordeling* van schuldige zondaars. Christus heeft echter door Zijn gehoorzaamheid tot in de *kruisdood*, een overvloed van genade, gerechtigheid en leven bewerkt voor allen die met Hem zijn verbonden.

In 1 Korintiërs 15 komt de tegenstelling tussen de twee familiehoofden opnieuw aan de orde, nu in verbinding met het thema van de *opstanding*. Want zoals de dood door een mens (Adam) is teweeggebracht, is ook de opstanding van de doden door een Mens (Christus). Adam werd tot een levende ziel, doordat God de levensadem blies in de mens die Hij had geformeerd van stof uit de aardbodem. Maar de opgestane Christus werd tot een *levendmakende geest*, doordat Hij Zelf de levensadem in Zijn discipelen blies (Gen. 2:7; Joh. 20:22; 1 Kor. 15:45). De nakomelingen van Adam waren natuurlijke, stoffelijke mensen, maar Christus heeft *geestelijke* en *hemelse* nakomelingen. Zoals de Hemelse is, zo zijn ook de hemelsen (1 Kor. 15:48).

De schepping van de eerste mens was reeds een groot wonder vanwege de voor ons onbegrijpelijke verbinding tussen *geest* en *stof*, levensadem en materie. Hoe groot en ondoordringelijk is dan het geheim van de nieuwe schepping, de nieuwe geboorte en de opstanding uit de doden van hen die met Christus, de hemelse Mens, zijn verenigd! Zoals Adam en Eva een mensenpaar vormden, is er ook een bijzondere band tussen Christus en de Gemeente. Eva was zowel de bruid alsook het lichaam van Adam, want zij was ‘been van zijn gebeente en vlees van zijn vlees’ (Gen. 2:20-24). Evenzo is de Gemeente zowel de *bruid* als het *lichaam* van Christus, de laatste Adam (Ef. 5:23-32). Zoals Eva om zo te zeggen voortkwam uit de zijde van Adam nadat er een diepe slaap op hem was gevallen, zo is de Gemeente de vrucht van Christus’ doodsslaap en is zij genomen uit Zijn doorboorde zijde. Adam en Eva werden als regeerders aangesteld over de aarde, en zo zal Christus met Zijn bruidsgemeente regeren tijdens het Vrederijk.

Verder vinden we in Genesis 2 de instelling van het huwelijk als het door God geheiligde en gezegende samenlevingsverband van man en vrouw. Christus grijpt in het Nieuwe Testament terug op dit oorspronkelijke begin (Gen. 2:24; Matt. 19:3-8). In de brieven van de apostel Paulus zien we eveneens dat de goddelijke orde maatgevend is voor de positie van de man en die van de vrouw (1 Kor. 11:7-12; 14:34-35; 1 Tim. 2:12-13). Weliswaar is er wat het heil in Christus betreft geen onderscheid tussen man en vrouw en zijn ze dus principieel *gelijkwaardig* (Gal. 3:28), maar dat betekent niet dat ze praktisch in alle opzichten aan elkaar gelijkgesteld zijn. De ‘gelijkheidsideologie’ is eenvoudig niet bijbels. De realiteit van de verlossing

maakt de realiteit van de *schepping* en van het *hoofdschap* van de man niet ongedaan. Juist in de Gemeente van de verlostten moet dit uiterlijk zichtbaar worden gemaakt doordat de vrouw een 'macht' op haar

hoofd heeft (d.i. een teken van het gezag waaronder zij staat); de engelen zijn ooggetuigen daarvan (1 Kor. 11:10).

Boeken om de Bijbel 2009

